

Dosarul nr. 2ra-529/24
2-22142898-01-2ra-23042024

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. V. Grosu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

01 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Dulea împotriva lui Andrei Cheptea privind stabilirea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor, împotriva deciziei din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu și a fost casată hotărârea din 14 august 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

constată:

La data de 30 septembrie 2022, Elena Dulea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Cheptea privind stabilirea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea acțiunii a indicat că, a fost căsătorită cu Andrei Cheptea, în prezent fiind divorțați.

A indicat, că prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, ulterior contestată de pârât, Andrei Cheptea a fost obligat la plata pensiei alimentare pentru întreținerea copilului comun, XXXXX, născută la XXXXX, în sumă de 1 000 de lei lunar, până la atingerea majoratului.

A afirmat că nu este angajată în câmpul muncii și îi vine extrem de greu să îngrijească, educe și instruiască de una singură copilul, pe când pârâtul lucrează la munci, ale căror venituri nu pot fi controlate, dar are venituri stabile și decente și poate fi obligat la plata pensiei alimentare în cuantum de 2 000 de lei lunar.

A punctat că suma solicitată de la pârât, este una rezonabilă pentru a acoperi cheltuielile de întreținere ale copilului, este pentru asigurarea unui minim de

existență, iar prețurile la produsele alimentare și articolele de îmbrăcăminte sunt în permanentă creștere.

A solicitat încasare din contul lui Andrei Cheptea, în beneficiul său, a pensiei de întreținere pentru copilul minor comun XXXXX, născută la XXXXX, din salariul și/sau alte venituri ale pârâtului, în cuantum de 2 000 de lei lunar, până la atingerea de către copil a majoratului.

Prin hotărârea din 14 august 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central s-a respins acțiunea ca neîntemeiată. S-a încasat din contul Elenei Dulea, în beneficiul lui Andrei Cheptea, suma de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică apreciate ca reale, necesare și rezonabile, iar în partea cheltuielilor de asistență juridică rămase neîncasate, cererea lui Andrei Cheptea privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică din contul reclamantului s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a remarcat că, în pofida existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care Andrei Cheptea a fost obligat la plata pensiei alimentare pentru copilul său minor, XXXXX în cuantum de 1 000 de lei lunar, obiect al acțiunii civile înaintate instanței spre examinare este solicitarea repetată a reclamantei Elena Dulea de încasare a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, conform art. 76 Codul Familiei al RM, într-un cuantum de 2 000 de lei lunar, întemeiată deja pe alte circumstanțe de fapt.

Astfel, pe lângă faptul că acțiunea Elenei Dulea nu relevă o pretenție certă din care să rezulte clar solicitarea reclamantei de majorare a pensiei de întreținere a copilului minor, așa după cum a insistat reclamanta în explicațiile sale, analizând probele invocate de părți, instanța a conchis că contrar sarcinii probațiunii ce-i incumbă reclamantului, Elena Dulea nu a prezentat suficiente probe pertinente, concludente și utile care ar face dovada faptului că, așa după cum statuează norma art. 110 Codul familiei al RM, starea materială a sa, fie a pârâtului Andrei Cheptea s-a schimbat, fie au intervenit alte circumstanțe care ar justifica încasarea unei pensii alimentare mai mari decât cea de 1 000 de lei lunar, stabilită anterior prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-988/20 adoptată la 12 august 2020.

La data de 25 august 2023 Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, a declarat apel nemotivat, iar la data de 04 ianuarie 2024 a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 14 august 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, a fost casată hotărârea din 14 august 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul la acțiunea civilă depusă de Elena Dulea împotriva lui Andrei Cheptea privind stabilirea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor, pe motivul că există o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că instanța de fond urma să dispună încetarea procesului în cauza dată, pe motivul că există o hotărâre judecătorească irevocabilă, care este obligatorie pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele avocatului Andrian Fetcu, ce acționa în interesele apelantei Elena Dulea, precum că instanța de fond nu s-a expus asupra temeiniciei cererii de concretizare la cererea de chemare în judecată, și anume privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor în formă fixă, or, prin încheierea protocolară a instanței din 14 august 2023, instanța de fond a restituit cererea din 14 august 2023 înaintată de Elena Dulea privind modificarea cuantumului pensiei alimentare, pe motiv că cererea de concretizare a fost depusă după expirarea termenului stabilit pentru reclamantă de a-și concretiza cerințele din acțiune, care a expirat la 3 august 2023.

Instanța de apel a reiterat că deoarece între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă, această situație juridică conduce, necondiționat, la încetarea procesului la acțiunea civilă depusă de Elena Dulea împotriva lui Andrei Cheptea privind stabilirea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor.

La data de 18 aprilie 2024, Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că la data de 31 iulie 2023 în adresa instanței a fost expediată prima cerere de concretizare la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Dulea, care nu conținea solicitări diferite de cele inițiale. Însă, la data de 12 august 2023, a fost expediată o altă cerere de concretizare a pretențiilor, prin care Elena Dulea a solicitat modificarea cuantumului pensiei alimentare ce urmează a fi încasată de la Andrei Cheptea.

A invocat că instanța nu s-a expus asupra cererii expediate la data de 12 august 2023, iar despre încheierea protocolară din 14 august 2023 a instanței nu au fost înștiințați nici reclamanta, nici reprezentantul său.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 07 februarie 2024.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa reprezentantului recurentei Elena Dulea, avocat Andrian Fetcu, prin intermediul poștei electronice, la data de 19 aprilie 2024 (f.d. 100).

Astfel, recursul, declarat la data de 18 aprilie 2024, este în termen.

La data de 17 mai 2024, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 112).

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În sensul art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(1).

Articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor admise de instanțele inferioare și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, la motivarea oricărei cereri de recurs, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, trebuie să țină cont de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), art. 433 alin. (1) lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Elena Dulea, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi